

Advies auditcommissie gemeente Langedijk jaarstukken 2013

De auditcommissie heeft op 1 mei 2013 vergaderd met de (nieuwe) controleurs van Ernst en Young (EY) over de programmarekening 2012. In deze bijeenkomst waren naast de leden van de Auditcommissie de heren van Kleef, Hoejenbos en Ruiten (afwezig de heer Bakkum) ook wethouder Nieuwenhuizen en Fintelman, de griffier de heer van den Bogaerde, de heer Spaans en mevrouw Verlind van de gemeente aanwezig. De commissie beschikte over de jaarstukken en een concept-verslag van bevindingen van de accountant (ontvangen op 29 april).

Eerst is wegens het feit dat de heer Fintelman wethouder is geworden gesproken over het voorzitterschap van de auditcommissie. De heer Ruiten is als voorzitter aangewezen en de heer van Kleef als vicevoorzitter.

De auditcommissie merkt naar aanleiding van het accountantsverslag en de bespreking daarover het volgende op:

- Het resultaat van de gemeente is € 847.000 beter dan ten opzichte van de laatste stand van de begroting werd voorzien. Opvallend daarbij is dat dit 'voordeel' het gevolg is van veel lagere baten en veel lagere lasten. De lagere lasten betreffen vooral lagere kapitaallasten (rente en afschrijvingen) en zijn vooral het gevolg van het uitstellen van plannen naar 2014 en later. Dit is dus een incidenteel voordeel. De lagere lasten zijn vrijwel volledig veroorzaakt door de lagere baten uit grondexploitatie die tussentijds nog niet werd voorzien en bij de herziening van de grondexploitaties begin 2014 naar voren is gekomen. Per saldo resteert een voordelig saldo van € 396.000. Per saldo is € 2.285.000 toegevoegd aan de reserves, die daardoor stijgen tot € 31.792.000 (inclusief het voordelig saldo). Overigens is de grootste reserve de bestemmingsreserve investeringen met economisch nut. Deze reserve wordt aangewend voor dekking van de kapitaallasten van investeringen en kan dus niet anders aangewend worden zonder consequenties voor de begroting.
- Het lijkt er dus op dat de financiële situatie van Langedijk is verbeterd. Daarbij is echter in de jaarstukken geanticipeerd op een besluit van de gemeenteraad over de exploitatie van Breekland. Om deze exploitatie weer 'gezonder' te maken en dus geen forse voorzieningen te hoeven treffen ten laste van de algemene exploitatie van de gemeente, wordt voorgesteld om de bufferzone waarin het Diepsmeerpark is gerealiseerd ter waarde van € 5.100.000 uit de grondexploitatie te halen en te activeren en af te gaan schrijven. Dat betekent dat wanneer de raad dit voorstel goedkeurt, die € 5.100.000 de komende jaren een structureel beslag gaat leggen op de begroting en gezien de tekortsituatie in de meerjarenbegroting tot structureel aanvullende bezuinigingen zal moeten leiden. Feitelijk is de financiële positie dus verslechterd.
- Ook wordt voorgesteld een deel van de gronden over te helen naar zogeheten 'Niet in exploitatie genomen gronden'. Feitelijk betekent dat uitstel van de ontwikkeling van deze

gronden. Dat kan gezien worden als realistisch voorzichtig beheer van deze gronden maar onderstreept nog eens dat ook op deze gronden een potentieel risico aanwezig is wanneer deze gronden niet voor minimaal de bestaande boekwaarde kunnen worden verkocht. Ook op deze wijziging is in de jaarstukken reeds geanticipeerd, maar deze wijziging heeft nog wel goedkeuring van de raad. Overigens was volgens de accountant voor fase 2 van Breekland geen planologische onderbouwing c.q. goedkeuring aanwezig. Dat was mede aanleiding om deze gronden over te boeken.

- De reserve grondexploitatie heeft een veel lagere stand dan benodigd volgens het door de raad vastgestelde beleid. Dat betekent dat voor extra verliezen in de toekomst veel minder ruimte is. De reserve kan niet worden aangevuld omdat de algemene reserve daarvoor niet toereikend is.
- De aanwezige leden van het college in de vergadering hebben aangegeven dat de monitoring op de grondexploitatie een zaak wordt van het gehele college, om daar maximaal aandacht aan te geven. Gezien de omvang van de voorraad gronden en de ontwikkeling van de opbrengsten daarvan in de afgelopen jaren is dat van groot belang. Naar onze mening moet in overleg met de raad gekeken worden of en hoe een frequentere informatieverstrekking hierover vorm kan krijgen, omdat deze exploitatie belangrijke effecten heeft op de totale financiële positie van de gemeente.
- De accountant doet nog een aantal aanbevelingen, o.a. over afschrijven, risicobeheer en weerstandsvermogen, waardering verstrekte leningen en garantstellingen. Het is goed om daarover een reactie te ontvangen van het college met een voorstel hoe om te gaan met deze aanbevelingen. Dat geldt ook voor een VNG voorgestelde risicobenadering voor gemeenten. Daarvan is toelichting door het college aan de raad wenselijk.
- Naar voren kwam dat de financiële kwetsbaarheid van de gemeente nog wordt vergroot door andere omstandigheden als bijvoorbeeld de ontwikkeling van de rente die nu erg laag is, de decentralisaties etc.
- Ook kwam naar voren dat het wellicht gewenst is om de vormgeving van de programmabegroting en –rekening aan te passen om meer samenhang te krijgen tussen prestaties en de inzet van middelen.
- De accountant baseert zich bij de controle van de jaarrekening primair op de eigen gemeentelijke IC. Binnen de beroepsgroep vindt discussie plaats of dit nog wel kan wanneer deze interne controlefunctionaris niet het niveau en de onafhankelijkheid heeft van een accountant, of te wel of zij ook in de toekomst hun controle hierop kunnen baseren.
- De managementletter wordt in het verslag van de accountant genoemd. Deze is gericht aan het college. Besloten wordt om de auditcommissie deze voortaan ter kennisneming aan te reiken.
- Een heel ander bespreekpunt vormde de relatie accountant en wethouder Financiën. Omdat de nieuwe wethouder een voormalige medewerker is van EY, kan dit in de beeldvorming leiden tot mogelijke belangenverstrengeling. Hier heeft de commissie uitgebreid over doorgesproken. De accountant gaf aan ook intern nog beraad te hebben over of zij dit als

kantoor zelf acceptabel vindt. In het college is afgesproken dat bij overleggen waar de accountant bij betrokken is, altijd naast de wethouder Financiën een andere wethouder meegaat vanuit politieke zuiverheid. Gezien de feitelijke omstandigheden hebben wij als auditcommissie aangegeven geen verhindering te zien om de relatie met de accountant in stand te houden. De accountant heeft aangegeven hier nog op terug te komen.

De auditcommissie adviseert de gemeenteraad op basis van het accountantsverslag en de jaarstukken, de programmarekening en de bespreking naar aanleiding van deze stukken:

1. Kennis te nemen van de hiervoor genoemde punten met de risico's die daarin zijn opgenomen voor de gemeente;
2. Het college op te dragen bij de tussentijdse informatievoorziening voldoende aandacht te besteden aan de ontwikkeling van de grondexploitaties en de beheersing van de risico's daarvan;
3. De programmarekening vast te stellen en daarmee tevens het college decharge te verlenen over het gevoerde beheer over het jaar 2013. Daarbij moet de raad overwegen of hij goedkeuring geeft aan de voorgestelde wijzigingen in de waardering van het Diepsmeerpark en de Niet in exploitatie genomen gronden, die impliciet deel uit maken van de bepaling van het saldo en de financiële positie;
4. Het in de overige gegevens voorgestelde besluit ten aanzien van de besteding van het resultaat na bestemming over te nemen.
5. Het college te verzoeken een reactie te geven op de adviezen en opmerkingen van de accountant.

19 mei 2014